

Tieteellisiin tai opetustarkoituksiin käytettävien eläinten suojelun neuvottelukunnan kokous 17, 4/2017

Pöytäkirja

Aika 27.9.2017 klo 12:30 – 15:00
Paikka Etelä-Suomen aluehallintovirasto (ESAVI), kokoushuone Video1, 1. krs
Ratapihantie 9, Helsinki; Virtuaalihuone 7 (yhteystiedot asialistan jälkeen).

Jäsenet ja (varajäsenet)

Outi Vainio, puheenjohtaja, Helsingin yliopisto
(~~Eero Lehtonen~~, varapuheenjohtaja, Helsingin yliopisto)

~~Matti Poutanen~~, Turun yliopisto: tieteellinen tutkimus ja opetus
(~~Esa Hehtola~~, Oulun yliopisto)

Raimo Tuominen, Helsingin yliopisto: tieteellinen tutkimus ja opetus
(~~Petri Hyttiä~~, Helsingin yliopisto)

Kristiina Haasio, Orion Oyj: teollisuus
(~~Jukka Puoliväli~~, Charles River DRS Finland)

~~Ulla-Marjut Jaakkola~~, Turun yliopisto: eläinten hoito ja eläimille tehtävät toimenpiteet
(~~Iiris Kasanen~~, Incisor)

Hanna-Marja Voipio, Oulun yliopisto: eläinlääketieteellinen asiantuntemus
(~~Timo Soveri~~, Helsingin yliopisto)

Heidi Kivekäs, Animalia ry: vapaaehtoinen eläinsuojelutyö
(~~Kati Pulli~~, Suomen eläinsuojeluyhdistysten liitto ry)

Tuula Heinonen, Tampereen vaihtoehtomenetelmäkeskus FICAM: vaihtoehtoiset menetelmät
(~~Tiina Palomäki~~, Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus)

~~Matti Viluksela~~, Itä-Suomen yliopisto: vaihtoehtoiset menetelmät
(~~Teija Oinonen~~, Orion Oyj)

~~Anna Valros~~, Helsingin yliopisto: eläinten hyvinvointia koskeva tutkimus
(~~Satu Mering~~, Itä-Suomen yliopisto)

~~Markku Oksanen~~, Turun yliopisto: eläinten pidon etiikka tai yhteiskuntatieteellinen tutkimus
(~~Birgitta Wahlberg~~, Åbo Akademi)

Tapani Parviainen, Etelä-Suomen aluehallintovirasto ESAVI
(~~Hanna Rintala~~, Itä-Suomen aluehallintovirasto)

~~Jarmo Wahlfors~~, Opetus- ja kulttuuriministeriö

Tiina Pullola, Maa- ja metsätalousministeriö
(~~Susanna Ahlström~~, Maa- ja metsätalousministeriö MMM)

Satu Raussi, Eläinten hyvinvointikeskus
Tiina Kauppinen, Eläinten hyvinvointikeskus

Eila Kaliste, sihteeri, Etelä-Suomen aluehallintovirasto ESAVI

Jakelu Neuvottelukunta, Eläinten hyvinvointikeskus

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen kello 12.40.

2. Edellisen pöytäkirjan hyväksyminen

Pöytäkirja on ollut kommentoitavana. Hyväksyttiin.

3. Ministeriön terveiset

Maakuntalakeja valmistellaan edelleen ja niiden on tarkoitus mennä eduskuntaan helmikuussa 2018 yhtä aikaa sote-lakien kanssa. Luova-viraston toiminnan aloittamisesta joko 1.1.2019 tai 1.1.2020 odotetaan ministeriryhmän linjausta. Ruokavirasto aloittaa toiminnan 1.1.2019.

Eläinsuojelulain valmistelu etenee ja lain on tarkoitus tulla voimaan 2020 maakuntauudistuksen yhteydessä. Laki tulee syksyn aikana lausunnoille ja eduskuntaan keväällä 2018.

Tulossa EU:n jäsenvaltioiden yhteyspisteiden kokous. Asialistalla direktiivin uudelleen tarkastelu sekä liitteet 3 ja 4 (eläinten pitovaatimukset ja eläinten lopetusmenetelmät). Uudelleen tarkastelusta on tulossa EU:n komission raportti.

Ministeriö on neuvotellut vaihtoehtomenetelmien rahoituksesta FICAM:n (Finnish Centre for Alternative Methods) kanssa ja pohtinut sen kehittämistä. Aiemmin teetetyn kyselyn sekä komission keväällä 2017 julkaiseman raportin (Non-animal approaches, the way forward, March 2017) perusteella on todettavissa tarpeet koulutuksen ja tehokkaan tiedonvaihdon tukemiselle. Rahoitusta jaetaan vuosittain 100 000 euroa näihin ja vaihtoehtomenetelmien kehittämiseen suhteessa 50–50 %, 70–30 % ja 100–0 % vuosien 2018-2020 aikana. FICAM toimii toiminnan koordinoijana ja ministeriö toivoo TOKES:n 3R-työryhmän laativan FICAM:n kanssa ehdotuksen rahan käyttämisestä koulutukseen ja opetukseen. 3R-työryhmä aloittaa suunnittelun.

4. 3R-periaatteen edistäminen

3R-työryhmä (Haasio, Heinonen, Tuominen, Viluksela, Voipio) suunnittelee 3R-koulutuksen sisältöä ja toteuttamistapaa. Vuonna 2018 toteutetaan koulutuksia: Solu- ja kudosmallit -kurssi Tampereella, Tutkimusetiikka 5 tunnin koulutus videoyhteyksin Helsingissä, *In silico* 1 päivän koulutus videoyhteyksin Kuopiossa ja Helsingissä, Geneettiset tautimallit sekä laji- ja kantavalinta 5 tunnin koulutus videoyhteyksin Helsingissä. Työryhmä kertoi suunnitelmien etenemisestä: käytännön toteuttamisen suunnittelu on edennyt hyvin.

5. TOKES:n toiminta 2017-2018

TOKES:n toimintakausi päättyy 14.10.2018. Loppukauden toiminnaksi suunniteltiin:

- 3R-työryhmä aloittaa 3R-konsortion sekä ministeriön toivoman koulutuksen ja tiedottamisen suunnittelun vielä tämän vuoden aikana.
- Yhteistyöpäivä toimijoiden hyvinvointiryhmien kanssa touko-kesäkuussa 2018.
- TOKES-tiedote/blogi/haastattelu tai vastaava 2018 eläinten viikon aikana. Eläinten hyvinvointikeskus auttaa teeman ideoimisessa ja toteuttamisessa. Teemaa ja toteuttamista pohditaan seuraavassa kokouksessa, johon hyvinvointikeskukselta toivotaan idea-ehdotuksia.
- TOKES:n ja ministeriön yhteinen tiedote syksyllä 2017: millä tavalla tieteellisiin tai opetustarkoituksiin käytettävien eläinten suojelu on järjestetty sekä tietoa direktiivin 2010/63/EU uudelleen tarkastelusta, josta komission on annettava raportti 10.11.2017. Mahdollisesti saadaan tietoa myös komission 2016 toteuttamien kyselyiden tuloksista Suomen osalta. Tekstin valmistelevat Tiina Pullola, Eila Kaliste, Outi Vainio ja Eero Lehtonen ja se annetaan muille jäsenille kommentoitavaksi.

- TOKES-verkkosivujen suunnittelu, joita myös 3R-konsortio voisi hyödyntää. Todettiin sivuston luontevaksi paikalla hankelupalautakunnan sivuston yhteydessä. Ministeriön jakama rahoitus on tarkoitettu myös tiedottamiseen. Hallintouudistusten toteutumiseen liittyy viranomaistoiminnan siirtyminen Ruokavirastoon, joka vaikuttaa sivuston tekniseen toteuttamiseen.
- TOKES pyytää valvoilta viranomaisilta kannanottoa eläinkokeettomien menetelmien hyväksymisestä lakisääteisissä turvallisuustutkimuksissa. Kyselyä ovat valmistelleet Tuula Heinonen, Tiina Palomäki ja Eila Kaliste. Valmistelua jatketaan ja ehdotus seuraavassa kokouksessa.

6. Vuoden 2016 eläinten käyttötilastot valmistuneet

Eila Kaliste esitteli tuloksia todeten vakava haitta -luokassa käytettyjen eläinten suurten määrän. Käyttömäärät vakavuusluokittain eivät kuitenkaan todennäköisesti ole aivan luotettavia, koska tosiasiallisen vakavuuden arviointi ei vielä toteudu kaikilla toimijoilla hankkeiden aikana. Komissio toivoo luokittelun yhtenäistämiseksi hyödynnettävän FELASAn (Federation of European Laboratory Animal Science Associations) laatimaa mallia. FinLAS on järjestänyt 2017 kaksi koulutusta vakavuuden luokittelusta. Tämänkaltainen koulutus voisi myös olla mukana ministeriön rahoittaman koulutuksessa.

7. Muut asiat

Ei muita asioita.

8. Tiedoksi

2nd RSPCA international meeting: Focus on severe suffering, 25-26 October 2017, Berlin, Germany <https://www.mizmoz.com/api/media/display/1039/mHkAWXaNUAqA81ES1Mm2.pdf>

9. Seuraavat kokoukset

12.12.2017 klo 12.30 – 15.30

10. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päättää kokouksen klo 14.55.